ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 15 sierpnia 1932

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 30 zł, półrocznie 15 zł, kwartalnie 7,5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 36 zł, półrocznie 18 zł, kwartalnie 9 zł. Numer pojedyńczy 1,5 zł.

NR. 16 Wydawca: *Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.* **ROK 11**

Ogólne nastawienie polityki gospodarczej.

Na jednem z ostatnich posiedzeń zarządu Centralnego Związku Przemysłu Polskiego zostały przedyskutowane generalne wytyczne, dotyczące głównych linij polityki gospodarczej Rządu. Resumé tej dyskusji jest następujące:

a) **Zagadnienie socjalne.** W zakresie zagadnień socjalnych trzeba w pierwszym rzędzie stwierdzić, iż należą one ze względów politycznych do najtrudniejszych. Występujące równocześnie, a rozbieżne w swojej treści gospodarczej, postulaty, jak skasowanie sobót angielskich i skrócenie urlopów z jednej strony, a wprowadzenie ubezpieczenia na starość dla robotników z drugiej, szachują się nawzajem, uniemożliwiając narazie przynajmniej pozytywne ich rozwiązanie. Zagadnienia polityki socjalnej nie mogą być rozpatrywane w oderwaniu od ogólnych nastrojów, nurtujących w szerokich kołach a zwłaszcza w kołach robtniczych. Z tego punktu widzenia posiada pierwszorzędne znaczenie postulat takiego ogólnego nastawienia polityki rządu, którą możnaby określić mianem „polityki spokoju społecznego“. Stwierdzając, że obecnie trudne są do pomyślenia bardziej radykalne w tej dziedzinie posunięcia, położono nacisk na konieczność jasnego zdeklarowania się sfer rządzących, co do niewprowadzenia w dobie obecnego kryzysu żadnych nowych zdobyczy socjalnych.

b) **Zagadnienie budżetowe.** Kryzys jaki przeżywamy posiada tę dobrą stronę, że jasno wskazał na konieczność, w celu oszczędności budżetowych, kurczenia działalności państwa w zakresie gospodarczym. Konieczne staje się również przeprowadzenie energicznej redukcji działalności państwowej, oraz aparatu organizacyjnego, którego funkcje w wielu wypadkach są dublowane przez organy samorządu terytorjalnego. Skutki organicznego ograniczenia aparatu państwowego mogą się ujawnić w formie odciążenia budżetu dopiero później. Jeżeliby więc dalsza ciężka sytuacja finansowa Państwa wymagała dalszych natychmiastowych oszczędności, to należałoby się tego środka chwycić dla utrzymania względnej równowagi budżetowej i związanej z nią stałości waluty, jako najważniejszego czynnika, podtrzymującego życie gospodarcze kraju.

c) **Zagadnienie bilansu handlowego i płatniczego.** W tej dziedzinie należałoby zrewidować przesłanki naszej oficjalnej polityki, która orjentuje się częstokroć mylnie, opierając się na fikcji czynnej salda w bilansie handlowym z poszczególnemi krajami. Saldo to ma dziś w niektórych wypadkach znaczenie papierowe, gdyż jego efekt jest przekreślony reglamentacją dewizową, stosowaną szeroko, przez naszych kontrahentów. Należałoby więcej, aniżeli się to robi dotychczas, posługiwać się umowami kompensacyjnemi, jako będącą na czasie formą wymiany handlowej. Możnaby również zająć się przestudjowaniem możliwości i celowości wprowadzenia specjalnych, kolejowych opłat granicznych, jako dodatkowego narzędzia ochrony celnej.

Poważną lukę, paraliżującą naszą politykę celną stanowi Gdańsk toteż sprawą niezmiernej wagi jest zajęcie zdecydowanego stanowiska w stosunku do wolnego miasta i skłonienia Gdańska do lojalnego podporządkowania się polskiej polityce celnej.

d) **Zagadnienia finansowo-walutowe.** Ogromnej wagi zdobyczą w tej dziedzinie jest fakt, że Polska utrzymuje się przy stałej wartości złotego. Należy trwać nadal na tej drodze, ponieważ stanowi to nasz wielki atut w dziedzinie międzynarodowych stosunków kredytowych. Atut ten należy wszelkiemi sposobami zatrzymać aż do momentu międzynarodowego uregulowania spraw walutowo-kredytowych, gdyż umacnia to niesłychanie nasze stanowisko na tym tak ważnym odcinku. Zdając sobie całkowicie sprawę z powagi położenia, do którego można dojść na skutek odpływu walut, nie wydaje się jednak wskazanem wprowadzenie centrali dewiz, gdyż zarządzenie to poderwało handel zagraniczny szeregu państw, które go wprowadziły. Możnaby tylko ograniczyć jak najściślej wyjazdy zagranicę, z wyjątkiem koniecznych wyjazdów w celach handlowych.

e) **Zagadnienie ogólno-gospodarcze.** W tej dziedzinie należałoby wskazać na proces zamknięcia się nożyc i co zatem idzie, brak powodów do ingerencji państwa w tej dziedzinie, ingerencji idącej zresztą w parze z bezsilnością państwa niemającego środków dla zwiększenia rentowności warsztatów rolnych jak i zmniejszenia ciężarów publicznych. W związku z objawem zamykania się nożyc powstaje dla państwa obowiązek sugerowania społeczeństwu przekonania o zakończeniu się procesu zniżki cen w celu przezwyciężenia „strejku konsumenta“, co jest nieodzownym warunkiem dla ożywienia ruchu gospodarczego“.

Sprawy podatkowe.

W sprawie traktowania strat w polskiem ustawodawstwie podatkowem.

Związek Przemysłowców w Krakowie odniósł się do Centralnego Związku Przemysłu Polskiego z prośbą o przygotowanie i forsowanie na najbliższej sesji sejmowej projektu noweli do ustawy o podatku dochodowym, a to pod kątem widzenia strat bilansowych w polskiem ustawodawstwie podatkowem, które stratę roku ubiegłego nie uważa za pozycje potrącalną z ewent. zysku roku następnego, jak to miało miejsce np. w b. Austrji a jest obecnie w Francji. Oznacza to w praktyce opodatkowanie strat i odnośny podatek dochodowy staje się właściwie podatkiem majątkowym.

Powyższe postanowienie jest jedną z wielu przyczyn, dlaczego w Polsce akumulacja kapitałów oraz wzmocnienie finansowe z zewnątrz przedsiębiorstw, z których substancja została w czasie inflancji mocno nadwyrężona, postępuje bardzo powoli.

Analogiczne postanowienie istniało również w ustawodawstwie francuskiem które jednak w pełnem zrozumieniu sanacji przedsiębiorstw w okresie poinflacyjnym zostało zmienione, przyjmując metodę tak zwaną „raports deficitaires“.

Odnośne postanowienie opiewa: „Jeżeli przedsiębiorstwo, które prowadzi prawidłową i pełną buchalterję, poniesie w jednym okresie gospodarczym stratę uważa się tę stratę jako ciężar, który obciąża następny okres gospodarczy i stanowi pozycję odliczalną od zysków osiągniętych w tym okresie gospodarczym. O ile zaś ten zysk nie wystarczy do zupełnego pokrycia straty, to niepokryta część straty będzie od-

liczona od zysku osiągniętego w drugim okresie gospodarczym, który następuje po okresie deficydowym a jeżeli wówczas nie będzie strata pokryta, może być przeniesiona, **wolna od opodatkowania do trzeciego** okresu gospodarczego".

Przykładowo zatem strata z roku 1926 może być odliczona od zysków osiągniętych w latach 1927, 1928 i 1929 **bez opodatkowania.**

Parafowanie uproszczonych ksiąg handlowych dla celów państwowego podatku przemysłowego.

W myśl ustępu ostatniego § 4 Rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 13 kwietnia 1932 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w sprawie prowadzenia badania i oceny ksiąg handlowych dla celów państwowego podatku przemysłowego (Dz. U. R. P. Nr. 41 poz. 214) o ile księgi prowadzone według zasad uproszczonej księgowości, nie zostały oparafowane i poświadczone w myśl przepisów obowiązującego na danym obszarze kodeksu handlowego, wówczas podlega zaświadczeniu księga obejmująca konto towarów (przychodu i rozchodu towarów), względnie konto produkcji. Zaświadczenia ksiąg mogą być dokonywane przez władze podatkowe I lub II instancji (Izby Skarbowe, Urzędy Skarbowe) oraz organa samorządu gospodarczego (Izby przemysłowo-handlowe, Izby rzemieślnicze).

W związku z powyższem przepisem Ministerstwo Skarbu zarządziło, aby odnośne władze, w razie przedstawienia przez płatników uproszczonych ksiąg handlowych do oparafowania, uskuteczniały zaświadczenie tych ksiąg w sposób następujący:

Na pierwszej stronie księgi winno być umieszczone poświadczenie treści poniższej:

„Księga niniejsza ma służyć w myśl § 3 i 4 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 13 kwietnia 1932 r wydanego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 214) firmie ——— w ——— na czas do dnia —— 193— r. i zawiera wyraźnie ——— stronnic ponumerowanych kolejno i przeciągniętych sznurem umocowanym na ostatniej stronnicy pieczęcią urzędową.

——— dnia ——— 193— r.

Nr.—— pieczęć tuszowa ——— podpis ———"

Na ostatniej stronie księgi końce sznura powinny być umocowane pieczęcią lakową, obok której winien być zamieszczony podpis.

Zaświadczenie ksiąg przez władze skarbowe podlega opłacie stemplowej, w wysokości 5,— zł. a to w myśl art. 154 (ustępu pierwszego) ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych.

Co należy rozumieć jako należytości nieściągalne?

W Monitorze Polskim z dnia 26 lipca r. b. ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 23 lipca 1932 r. w sprawie sposobu ustalenia należności nieściągalnych oraz terminu przekazania urzędom skarbowym należności ściągalnych do dalszej egzekucji. Zgodnie z tem rozporządzeniem za należności nieściągalne uważa się należności wymierzone nałożone lub w inny sposób ustalone w markach polskich, oraz należności, których termin płatności upłynął przed 1 stycznia 1932 r. o ile prowadzona celem ich ściągnięcia egzekucja pozostała bezskuteczna z powodu zupełnego braku majątku u zobowiązanego, wzgl. u osób odpowiedzialnych za te należności. Do ustalenia nieściągalności należności powołane są komisje, w skład których wchodzą: przedstawiciel urzędu skarbowego jako przewodniczący, przedstawiciel wierzyciela oraz przedstawiciel dotychczasowej władzy egzekucyjnej. Komisja rozstrzyga sprawy większością głosów; służy jej prawo przeglądnięcia ksiąg, dokumentów i aktów u wierzyciela i u dotychczasowej władzy egzekucyjnej. Sprawy o należności, które zostały przez komisję uznane za ściągalne, winny być w ciągu dwóch tygodni po ustaleniu ich ściągalności przekazane właściwemu urzędowi skarbowemu. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 sierpnia 1932 r.

Bonifikaty przy spłatach zaległości podatku przemysłowego mają się ku końcowi.

Przypominamy, że z dniem 31. VII. 32 upłynął termin do korzystania z przewidzianej rozporządzeniem Ministra Skarbu z dn. 9. IV. 1932 r. 35 proc. bonifikacji przy spłacie zaległości w państwowym podatku przemysłowym.

Obecnie w sierpniu od 1 do 31 bonifikata przy spłacie zaległości w państwowym podatku przemysłowym wynosić już tylko będzie 25 proc. Z dniem powyższym upływa też termin, w którym władze skarbowe mogą odpisywać narosłe kary za zwłokę i koszty egzekucyjne od płaconych zaległości podatkowych.

Od dnia 1 września b. r. zaległości w podatku tym będą ściągane w całej wysokości wraz z karami za zwłokę i kosztami egzekucyjnemi.

Uważać na kontrolę świadectw przemysłowych.

Władze skarbowe przystąpiły do ścisłej kontroli wykupionych świadectw przemysłowych za 2-gie półrocze 1932 roku. Rewizja świadectw odbywa się za pośrednictwem specjalnych rewidentów, delegowanych przez odnośny Urząd skarbowy.

W razie stwierdzenia, że przedsiębiorstwo prowadzone jest bez żadnego świadectwa lub za nieodpowiednim patentem, spisywane są protokoły karne, w myśl których nakładane są grzywny od 3 do 20-krotnej kwoty nieuiszczonej za świadectwo, przyczem kara nie zwalnia od obowiązku nabycia właściwego świadectwa przemysłowego.

Prawo i sąd w życiu gospodarczem.

W sprawie zewnętrznego oznaczania przedsiębiorstw przemysłowych.

Według art. 33 prawa przemysłowego z dnia 7. 6. 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468), osoba prowadząca przemysł, winna oznaczyć nazewnątrz swoje przedsiębiorstwo przemysłowe w odpowiedni sposób: w zewnętrznem oznaczeniu należy uwidocznić dokładnie i czytelnie imię i nazwisko lub firmę przemysłowca oraz rodzaj prowadzonego przemysłu, i to w sposób, wykluczający wszelką wątpliwość, czy chodzi o przemysł wytwórczy, handlowy lub usługowy.

Magistrat m. Lwowa (działający na podstawie art. 131 zaznaczonego prawa jako władza przemysłowa I instancji) odmówił przyjęcia do wiadomości zgłoszenia, że dane przedsiębiorstwo handlowe we Lwowie będzie prowadzone pod godłem: „Handel towarów żelaznych przedtem Józef Schell, obecnie Zygmunt Wilhelm Mandel", motywując odmowę tem, iż stosownie do wyżej wydanego art. 33 przedsiębiorstwo powinno być oznaczone przez podanie imienia i nazwiska przemysłowca lub przez firmę. Stanowiska tego (potwierdzonego w toku instancyj przez Lwowski Urząd Wojewódzki) nie podzielił Najwyższy Trybunał Administracyjny, który w wyroku z dnia 16. 4. 1931 r. L. Rej. 2567/29 uznał i ustalił, że art. 33 prawa przemysłowego wyszczególnia w ust. 2 te informacje co do zewnętrznego oznaczenia przedsiębiorstwa, które w godle uwidocznione być winny obowiązkowo, a mianowicie: imię i nazwisko lub firma przemysłowca oraz rodzaj przemysłu. Celem zatem omawianego przepisu było wskazanie minimalnych granic informacyjnych, które winny być uzewnętrznione,

aby usunąć wątpliwości co do właściciela i rodzaju przedsiębiorstwa; nie ma jednak podstawy do dalej idącego wniosku, t. j. do przyjęcia, aby prowadzący przemysł miał być pozbawiony prawa do dokładniejszego i ściślejszego oznaczenia swego przedsiębiorstwa, w szczególności aby przemysłowcowi nie wolno było uzewnętrznić na godle obok swego imienia i nazwiska również i firmę przedsiębiorstwa. Taki wniosek byłby zresztą w sprzeczności z art. 7 ust. 2, który wylicza dane (informacje), jakie ma podać w zgłoszeniu do władzy przemysłowej osoba fizyczna, rozpoczynająca prowadzenie przemysłu, w wyliczeniu tem bowiem mieści się również i „firma przedsiębiorstwa".

N. T. A. uznał też za niesłuszne stanowisko, jakoby z art. 33 prawa przemysłowego wynikało ograniczenie, iż dla uzewnętrznienia przez przemysłowca (osobę fizyczną) firmy przedsiębiorstwa jest niezbędne wylegitymowanie się przed odnośnemi władzami, że firma ta została wpisana do rejestru handlowego, według bowiem N. T. A. „obowiązek ten stosownie do ostatniego ustępu art. 33 odnosi się wyłącznie do przedsiębiorstw, prowadzonych przez osoby prawne, odnośnie zaś do osób fizycznych wystarcza, podług ust. 3 aby uwidocznione imiona i nazwisko, zgadzały się z imionami i nazwiskiem podanemi w zgłoszeniu przemysłu, o którem mowa w art. 7, a okoliczność, czy zgodność ta zachodzi, w konkretnym przypadku zakwestjonowana nie została". Ponadto N. T. A. wskazał w tym względzie na ust. 2 art. 7, który wymaga tylko, aby w doniesieniu (zgłoszeniu) o prowadzeniu przemysłu była podana „firma przedsiębiorstwa" bynajmniej zaś nie wspomina o firmie „wpisanej do rejestru handlowego".

Czy wydanie weksli na pokrycie należności za towar umarza tę należność.

Sprawa ta o doniosłem znaczeniu dla praktyki życia handlowego doczekała się nareszcie definitywnego wyjaśnienia w jednem z ostatnich orzeczeń Sądu Najwyższego, który sprawę tę rozstrzygnął zgodnie z potrzebami obrotu handlowego. Zachodziła bowiem dotychczas wątpliwość czy przy przyjęciu przez sprzedawcę towaru weksli na pokrycie swej należności, ma on w razie ich niezapłacenia akcję wekslową, czy też niezależnie od tego akcję z tytułu kupna sprzedaży towaru. Zagadnienie to mogłoby się wydawać na pierwszy rzut oka czysto teoretyczne, skoro nie ulega wątpliwości, że sprzedawca ma przecież prawo wystąpić do sądu o zapłatę, a obojętne wydawałoby się na czem on swoją skargę oprze: na wekslach, czy na fakcie sprzedaży towaru. Tak jednak nie jest, albowiem jeśli nabywca wystawił własne weksle, odpowiada on wekslowo tylko w ciągu 3 lat od daty płatności, a w ciągu dalszych 3 lat ewentualnie jeszcze z akcji o niesłuszne wzbogacenie; po 6-ciu latach — zatem w najlepszym dla wystawcy wypadku— weksel się przedawni i wystawca jest zwolniony od odpowiedzialności.

Jeszcze gorzej przedstawia się sytuacja — a bywa to przecież bardzo często — gdy nabywca wręcza za towar t. zw. weksle klijentowskie, które żyruje, gdyż wtedy jest on odpowiedzialny z tytułu swego żyra tylko przez pół roku względnie przez rok, a potem odpowiedzialność jego upada. Inaczej jednak przedstawia się sprawa, gdy sprzedawca występuje nie z akcją wekslową, a z akcją kupna — sprzedaży, gdyż wtedy ma zastosowanie ogólne przedawnienie — 30 letnie, co bardziej zabezpiecza możliwość sprzedawcy odbioru swej należności.

W stosunkach handlowych całą tę sprawę komplikuje jeszcze fakt księgowania odpowiednich pozycyj: za kupno towaru nabywca bywa obciążony, za wręczenie zaś weskli — uznawany, a więc księgowo — należność jest wyrównana; w razie zaprotestowania wekslu nabywca jest znów obciążany, ale z tytułu protestu, a więc wekslu, który — jak wyżej wspomniano — ulega przedawnieniu; tak więc wyciąg z rachunku, który jest dowodem dokonanej transakcji, zdawałby się przemawiać przeciwko sprzedawcy.

Sąd Najwyższy orzekł jednak inaczej, całkowicie słusznie.

Sąd Najwyższy wyszedł bowiem z założenia, że pierwotna należność sprzedawcy za sprzedany towar nie zostaje umorzona przez otrzymanie weksli, czyli innemi słowy, nie zachodzi tutaj nowacja, a więc umorzenie jednego długu (towarowego) i powstanie nowego (wekslowego). Nowacja bowiem, zgodnie z przepisami Kodeksu Cywilnego, nie domniemywa się a musi być jasno wyrażona; jeśli zatem sprzedawca towaru nie oświadczył, że zgadza się dochodzić swej należności tylko z weksli, uważa się, że zachował on nadal prawo poszukiwania swej należności towarowej, chociażby należność wekslowa już wygasła. Stanowi to bardzo znaczne ułatwienie dla sfer kupieckich i przemysłowych, zgodnie zresztą z prawem i wymogami obrotu handlowego. (O. S. P. 51/32).

Zrzeczenie się pretensji pracowników przy rozwiązywaniu stosunku najmu pracy.

Kwestja, czy zrzeczenie się przez pracownika swych pretensji z tytułu wykonywanej pracy ma znaczenie prawne, była do niedawna różnorodnie traktowana przez sądy, w ostatnich czasach ogłoszono szereg wyroków Sądu Najwyższego, które dość wszechstronnie i zupełnie jednakowo oświetlają tę sprawę. Podajemy niżej sentencje najważniejszych wyroków.

I. Wyrok Sądu Najwyższego Izby I. C. z dnia 9 września 1931 r. 1928/31.

Aczkolwiek nieważne są wszelkie warunki umowy, regulujące mniej korzystnie dla pracownika stosunek pracy, aniżeli to czyni rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych, jednak powyższy nakaz o charakterze przepisu porządku publicznego wydany w interesie zabezpieczenia pracowników przed ewentualnym wyzyskiem, nie zmienia naczelnej zasady wolności zawierania umów, wyrażonej w art. 1134 K. C.; przy likwidacji stosunku pracy, nie jest więc sprzeczne z prawem zrzeczenia się przez pracownika roszczeń z tytułu wynagrodzenia za pracę (urlop i t. p.) gdy to zrzeczenie się nastąpiło po ustaniu stosunku najmu.

II. Wyrok Sądu Najwyższego Izby III Rw. z dnia 3 marca 1931 r. 2462/30.

Jeżeli nastąpiło rozwiązanie stosunku służbowego na podstawie porozumienia się i przy tej sposobności pracownik, działając bez jakiegokolwiek przymusu zrzekł się wszelkich pretensyj do pracodawców na tle tegoż stosunku wyniknąć mogących, to utracił przez to prawo dochodzenia odnośnych roszczeń.

III. Wyrok Sądu Najwyższego Izby III Rw. z dnia 11 marca 1931 r. 2348/30.

Złożone przez pracownika po rozwiązaniu umowy o pracę zrzeczenie się wynagrodzenia za rzekome prace dodatkowe jest ważne, chociażby złożone było pod wpływem wewnętrznej pobudki, że pracownik w razie odmowy zrzeczenia się nie otrzymuje ponownie pracy w przedsiębiorstwie.

IV. Wyrok Sądu Najwyższego Izby I. C. z dnia 23 lutego 1932 r. 1845/31.

Powołana przez pracownika okoliczność wydania pokwitowania o zrzeczeniu się pretensyj pod przymusem, mianowicie pod groźbą niezapłacenia jakiegokolwiek wynagrodzenia, niema istotnego znaczenia dla sprawy, gdyż przed pracownikiem stała w każdym wypadku otworem droga wystąpienia sądowego, a nadto nie stwierdził on w danym przypadku, by materjalna odpowiedzialność pozwanej firmy nie przedstawiała dostatecznej rękojmi uiszczenia należności po uzyskaniu przychylnego dla niego rozstrzygnięcia sporu.

Powołanie Państwowej Rady Kolejowej.

W nr. 63 „Dziennika Ustaw R. P." z dnia 25 lipca r. b. poz. 590, ukazało się rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 2 czerwca 1932 roku w sprawie wykonania ustawy z dnia 15 kwietnia 1921 r. o powołaniu Państwowej Rady Kolejowej.

Zgodnie z tem rozporządzeniem p. Minister Komunikacji zarządził iż członkowie Państwowej Rady Kolejowej oraz zastępcy członków są wyznaczeni (mianowani, delegowani) lub wybierani na okres 3 letni, który rozpoczyna się z dniem ogłoszenia w „Monitorze Polskim" składu Państwowej Rady Kolejowej. Miejsce opróżnione w P. R. K. przed upływem 3-lecia obsadza się tylko na okres do końca 3-lecia. Pod koniec kadencji Minister Komunikacji ustala terminy, w których winni być wyznaczeni delegaci poszczególnych organizacyj i związków. Członkiem Państwowej Rady Kolejowej lub jego zastępcą może być każdy obywatel Państwa Polskiego, który posiada prawo do piastowania urzędów publicznych, jest pełnoletni, a nie pozostaje w czynnej służbie przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" lub Ministerstwa Komunikacji. Poza tem rozporządzenie wykonawcze ustala sprawę utraty mandatów i określa te instytucje, które mają prawo do wyboru Rady. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Sprawy socjalne.

Wykazy robotników zatrudnionych w dniu wejścia w życie nowej ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia w jej jednolitym tekście (Dz. U. R. P. Nr. 58 z 11 lipca r. b).

W Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej otrzymaliśmy informację, że Ministerstwo dało Dyrekcji Funduszu Bezrobocia tę wskazówkę, że nie przywiązuje wagi do sztywnego i rygorystycznego przestrzegania przepisu o przedkładaniu wyżej wymienionych wykazów w terminie oznaczonym przez rozporządzenie wykonawcze do ustawy, wyznaczonym na dwa tygodnie, t j. do 25 lipca b. r. Dyrekcja Funduszu Bezrobocia otrzymała z Ministerstwa upoważnienie termin ten przedłużyć w wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, t. j. dla poszczególnych okręgów, lub poszczególnych firm, w których ze względu na bardzo wielką ilość robotników zatrudnionych, sporządzenie tych wykazów w terminie natrafia na zbytnie trudności. I tak dla okręgu zagłębia dąbrowskiego termin ten został przedłużony do dwu tygodni.

Wskazanem jest, by firmy, które nie zdołały przedłożyć tych wykazów odniosły się jeszcze dodatkowo do Dyrekcji Funduszu Bezrobocia z prośbą o przedłużenie terminu, o ile mogą tę prośbę należycie umotywować.

Wypowiedzenie pracy w okresie odbywania ćwiczeń wojskowych rezerwy.

W prasie codziennej ukazały się informacje, że pracodawca nie ma prawa wypowiadać umowy o pracę już od chwili otrzymania przez pracownika wezwania na ćwiczenia wojskowe. Informacje takie są nieścisłe i pochodzą z błędnej interpretacji Rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej o umowie o pracę. Artykuł 29 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. 35/28, pozycja 323) wyraźnie głosi, że pracodawca nie ma prawa wypowiadać pracy podczas odbywania ćwiczeń wojskowych„ chyba, że pracownik o nich nie zawiadomi. W Kodeksie Pracy, opracowanym przez p. adwokata Józefa Blocha, jest komentarz wyjaśniający, że należy sądzić, że już od chwili powołania wypowiedzenie umowy nie może być uskutecznione; komentarzowi temu zaprzecza brzmienie powyższego artykułu, nie pozostawiając żadnych wątpliwości.

Przechodząc do rozporządzenia Prezydenta o umowie o pracę robotników (Dz. U. 35/28, poz. 324), należy zauważyć, że według art. 11 pracodawca nie ma prawa wypowiedzieć umowy w czasie pomiędzy chwilą powołania robotnika na ćwiczenia wojskowe rezerw a końcem tych ćwiczeń. W tym wypadku także wbrew komentarzowi p. adwokata Blocha„ należałoby przeprowadzić analogję do art. 29 rozporządzenia o umowie o pracę pracowników umysłowych, gdyż trudno jest mniemać, aby powołanie na ćwiczenia miało inne znaczenie, jak wcielenie do wojska; w przeciwnym bowiem razie ogłoszenie publiczne o powołaniu na ćwiczenia wojskowe wystarczyłoby do traktowania jako powołanie imienne na ćwiczenia wojskowe, a w takim razie w czasie od maja do października każdego roku pracownikom roczników, mających odbyć ćwiczenia wojskowe nie możnaby wypowiadać pracy, co niewątpliwie jest sprzeczne z intencją prawodawcy, który chciał zapewnić pracownikowi, że w trakcie odbywania ćwiczeń wojskowych praca nie będzie wypowiedziana, podobnie jak przy urlopach lub pierwszych okresach choroby.

Na podstawie art. 68 Rozporządzenia o umowie o pracę robotników oraz artykułu 59 Rozporządzenia o umowie o pracę pracowników umysłowych odnośnie wypowiedzenia umowy o pracę z powodu ćwiczeń wojskowych, traci moc art. 82 ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej o brzmieniu ustalonem w Obwieszczeniu Ministra Spraw Wojskowych z dnia 8. III. 1932 r. (Dz. U. R. P. 46/28, pozycja 458). (Przem. Met.)

Różne.

Kontyngenty przewozowe na miesiąc wrzesień i październik 1932 r.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu komunikuje, że wnioski o przydziały przywozowe z kontyngentów na miesiące wrzesień i październik r. b. winny wpłynąć do Izby Przemysłowo-Handlowej najpóźniej do dnia 16 sierpnia r. b. Izba Przemysłowo-Handlowa zwraca uwagę zainteresowanym, że z powodu ogromnego napływu wniosków kontyngenty się szybko wyczerpują, wobec czego wnioski niezłożone w terminie muszą być często załatwiane odmownie.

Firmy przemysłowe sprowadzające towar do przeróbki fabrycznej winny we wnioskach wyraźnie to zaznaczyć. Wnioski takie uwzględnia się w pierwszej linji.

Izba zwraca uwagę, że wnioski należy sporządzać na przepisowych formularzach, które można otrzymać w Izbie bezpłatnie. Wnioski winny być sporządzone na każdą pozycję taryfy celnej oddzielnie. W jednym wniosku nie mogą być wymienione dwa lub więcej krajów pochodzenia, n. p. „Anglja“ lub „Francja“, lecz na każdy kraj pochodzenia należy złożyć osobny wniosek w dwu egzemplarzach. Pierwszy egzemplarz wniosku należy ostemplować 5-złotowym znaczkiem. Wreszcie Izba zwraca uwagę, że opłat manipulacyjnych nie zwraca się w wypadkach odmownego załatwienia wniosków.

Izba przypomina, że do wniosków o udzielenie pozwoleń na przywóz z Czechosłowacji należy dołączyć faktury, potwierdzone przez czeskie Ministerstwo dla Handlu. Wnioski o udzielenie pozwoleń na przywóz mogą importerzy również przesyłać bezpośrednio do Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

W sprawie opłat manipulacyjnych od pozwoleń przywozu.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu komunikuje, że obecnie zostały wprowadzone blankiety przekazowe P. K. O. nowego typu, koloru białego z czerwonym paskiem, używane przy uiszczaniu opłat manipulacyjnych od pozwoleń przywozu towarów z zagranicy oraz nowe zawiadomienie o przydziałach.

Właścicielem nowego konta P. K. O. Nr. 38499 jest Ministerstwo Przemysłu i Handlu.

Importer, który otrzyma zawiadomienie o przydziale oraz o wysokości opłat manipulacyjnych — winien przy wpłacie na poczcie wypełnić dokładnie cały blankiet P. K. O., przyczem specjalną uwagę musi zwrócić na odwrotną jego stronę i wymienić wszystkie dane, dotyczące towaru, które są niezbędne do wystawienia pozwolenia.

Importer może zmniejszyć przyznaną ilość towaru, wpłacając sumę opłat manipulacyjnych proporcjonalnie zmniejszoną.

Po wpłaceniu importer otrzymuje na ręce jeden odcinek blankietu, jako potwierdzenie wpłaty, który może zachować u siebie wraz z zawiadomieniem, w odróżnieniu od dawnego systemu, który wymagał

przesłania do Ministerstwa Przemysłu i Handlu potwierdzenia wpłaty oraz zwrotu zawiadomień. Obecnie ewidencję wpłat prowadzą Urzędy Pocztowe i P. K. O., które przesyłają wprost do Ministerstwa Przemysłu i Handlu odcinki na sumy wpłacone na konto 38499, na podstawie których są wystawiane pozwolenia przywozu.

Nadmienić należy, iż opłaty za pozwolenie przywozu mogą być uiszczone tylko na blankietach specjalnych, z czerwonym paskiem — konto Nr. 38499. — Nowa procedura umożliwia kontrolę sum oraz dat wpłaconych i upraszcza wykonanie pozwoleń.

W związku z tem zostają wycofane blankiety przekazowe dawnego wzoru, których w przyszłości prosimy nie używać i o powyższem informować importerów.

Jedynym wyjątkiem w nowym systemie stanowią drobne przesyłki pocztowe, co do których niezbędnem jest dokładne wypełnienie całego blankietu i odwrotnej jego strony **oraz przesłanie t. zw. potwierdzenia dla wpłacającego do Centralnej Komisji Przewozowej.**

Paszporty ulgowe w celach handlowych i przemysłowych.

Izba Przemysłowo-Handlowa podaje do wiadomości zainteresowanym sferom przemysłowo-handlowym, że w myśl okólnika Ministerstwa Przemysłu i Handlu wydanego do Wojewódzkich Wydziałów Przemysłowych, jednym z dowodów służących do stwierdzenia potrzeby wyjazdu w celach handlowych wzgl. przemysłowych, jest umotywowane zaświadczenie Izby Przemysłowo-Handlowej.

Wnioski składane do Urzędu Wojewódzkiego — Wydział Przemysłowy — za pośrednictwem Izby Przemysłowo-Handlowej, winny być złożone w Izbie P.-H. w dwóch egzemplarzach i zawierać uzasadnienie, poparte odnośnemi dowodami, które Izba po przejrzeniu zwraca.

W sprawie ustawy o rozdawnictwie dostaw i robót publicznych.

Ostatnio zostało zdecydowane, że ustawa o rozdawnictwie dostaw i robót publicznych będzie zrealizowana w niedługim czasie dekretem Prezydenta. Nie jest jednak jeszcze pewne, czy to będzie tylko króciutka ustawa ramowa w tym rodzaju, w jakim była wniesiona do Sejmu w r. 1931 czy też będzie to ustawa obszerniejsza, obejmująca już zasady merytoryczne i zastępująca to rozporządzenie Rady Ministrów, które według pierwotnych planów miało być wydane na podstawie ustawy ramowej. Wyjaśnienie sytuacji w tym względzie nastąpi prawdopodobnie w najbliższym czasie.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1 — Czcionkami Drukarni Polskiej S. A. w Poznaniu.
Redaktor odpowiedzialny Dyrektor Franciszek Łyczywek.